

'S-GRAVENHAGE, 17 Februari 1955

Ref. No. 2854

AAN Ministerie van Buitenlandse Zaken

Fotocopie nr: *114550*

MP wnd MP
Z DBI, -/AZ/PL
DVB

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: D J A K A R T A

Datum van afzending: 17-2-55

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 17-2-55

GEHEIM

In aansluiting op mijn per telex uitgeseinde Aneta-verslag van hedenmorgen gehouden openingszitting van het strafproces contra Jungschläger bericht ik U, dat Bouman terstond na afloop der zitting werd ontboden op het Parket van Djaksa Tinggi Sunario. De aanwezigheid aldaar van diverse uit het proces Schmidt bekende leidende politie-functionarissen alsmede van een groot aantal rechercheurs van de criminele recherche wezen er op, dat een zeer ernstige wending in de gang van zaken met betrekking tot deze geruchtmakende processen ophanden was.

Aangevangen werd met getuige Manoch, de man die een hoofdrol heeft vervuld bij het construeren van het "bewijsmateriaal" in de zaken Schmidt c.s. aan een verhoor te onderwerpen. Manoch schijnt daarbij zijn tijdens de zitting onder ede contra Bouman geuite ernstige beschuldigingen te hebben herhaald.

Tijdens dit verhoor werd de op last van Sunario inbeslag genomen actetas van Bouman door een van de naaste medewerkers van genoemde Djaksa Tinggi aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen, waarbij weliswaar, naar een van mijn daarbij aanwezige medewerkers kon constateren, geen kennis werd genomen van de inhoud van de zich daarin bevindende dossiers, doch waarbij het zoeken zogenaamd was gericht op het vinden van de kwitantie, welke Manoch na ontvangst van het hem door Bouman verstrekte bedrag ad rp 500 zou hebben afgegeven.

Na beëindiging van het verhoor van Manoch had in aanwezigheid van Bouman doorzoeking van diens in de benedenstad gelegen kantoor plaats, daarna bij Bouman thuis. Ofschoon ik nog geen absolute zekerheid heb, dat men tot de ongehoorde stap van Bouman's arrestatie zal overgaan, vrees ik dat zulks inderdaad te gebeuren staat. Mij werd namelijk zojuist van terzijde uit betrouwbare bron medegedeeld, dat het arrestatiebevel voor Bouman reeds hedenmorgen op de Kedjaksaan gereed lag. Dit feit, gepaard met de omstandigheid, dat men Manoch, ofschoon deze niet als eerste getuige was gedagvaard, direct na beëindiging van het verhoor van Jungschläger liet voorkomen, wijst er op, dat wij hier te maken hebben met een doorgestoken kaart, ten doel hebbende de verdediger Bouman, die dank zij zijn grote activiteit er in was geslaagd een aanzienlijke hoeveelheid tegenbewijsmateriaal bijeen te zamelen, buiten spel te zetten. Hedenavond elf uur duurde het verhoor van Bouman nog steeds voort. Ik moge er voorts op wijzen dat de in het Aneta-verslag genoemde CD auto no. 61 N het nummer draagt van de auto destijds door Majoor Diemont gebruikt, zodat ook het HC in deze zaak wordt geïmpliceerd.

Het wil mij aanvankelijk voorkomen, dat geen bezwaar kan worden gemaakt tegen het feit dat de Djaksa Tinggi de verdediger wenst te ondervragen naar aanleiding van een onder ede afgelegde getuigenverklaring. Verdergaande actie namelijk arrestatie op zodanige niet met bewijsstukken gestaafde verklaring

-2-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschrijven van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

CODETELEGRAM

van een ongunstig bekend staande getuige tegenover een te goeder man en faam bekend staande advocaat, lijkt mij daarentegen zeer aanvechtbaar en onzerzijds moeilijk aanvaardbaar aangezien de verdediging, die deze advocaat op verzoek van de Nederlandse Regering op zich heeft genomen, bovendien daarmede ernstig zou worden belemmerd.

Ik behoef er niet op te wijzen dat deze zaak bij de Nederlandse gemeenschap diepe indruk zal maken en het gevoel versterken dat de rechtszekerheid hier niet langer aanwezig is.

Indien morgen blijkt dat Bouman in arrest is gesteld, zal ik trachten onverwijld de Minister van Buitenlandse Zaken te spreken te krijgen en vooruitlopend op Uw eventuele instructies hem op het bovenstaande wijzen. In dat geval zullen ook ongetwijfeld vertegenwoordigers van de Nederlandse pers en wellicht ook van UP mij willen spreken. Ik stel mij voor dan een overzicht te geven van de gehele onbevredigende situatie inzake de arrestanten.

VAN BYLANDT 887

ER/

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:--

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladdpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.